

driemaandelijke
nieuwsbrief voor
EPITAAF-leden

nummer 2
januari 1989

EPITAAF

EPITAAF vzw
O.-L.-Vrouw-
voorplein 16
1020 Brussel

rekeningnummer
068-2039260-56

vereniging voor funeraire archeologie

Geacht lid, toekomstig lid, oud lid,

Epitaaf wenst u een leuk '89, een goede gezondheid, veel voorspoed en de vreugde van het hernieuwen van uw lidmaatschap, waarvoor onze dank.

In 1989 wordt "Wij herdenken", een nieuwe vaste rubriek, met de bedoeling de herinnering levendig te houden aan medeburgers wier bijdrage tot de kulturele ontplooiing van dit land belangrijk was. Tevens wordt informatie verschaft over de plaats van teraardebestelling of verassing. Deze rubriek bestrijkt telkens het kwartaal waarin onze nieuwsbrief verschijnt. Het is onze bedoeling de publikatie ervan regelmatig te laten gebeuren in de 1ste maand van iedere trimester.

KALENDER

Tijdens de winterperiode worden er naast rondleidingen op begraafplaatsen ook voordrachten georganiseerd waarin boeiende aspecten van de grafkultuur aan bod komen.

Wij waarderen het zeer als u op voorhand inschrijft door overschrijving op ons rekeningnummer met vermelding van datum en stad van de activiteit.

Prijs : Leden 75,- Bef Niet leden : 150,- Bef.

De rondleidingen starten telkens bij de hoofdingang.

Woensdag 8 februari 1989, 20 u : voordracht te Gent
Begraafnisgewoonten in de O.L.Vrouwekathedraal van Antwerpen

sprekers : Tony Oost, Joke Burgeneers en Johan Veeckeman (stad Antwerpen, dienst Opgravingen)
't Toreken, Kredietbank, Vrijdagmarkt, Gent

Zaterdag 18 februari 1989, 10.30 u : rondleiding te Gent "Westerbegraafplaats"

Skulpturaal en architecturaal genot.

Brugse Poort, Palinghuizen, Gent

Woensdag 22 februari 1989, 20 u : diavoordracht

Begraafplaatsen in Noord en Zuid Amerika

dia's en kommentaar van Filip Tas

Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven,

Inhoud :

blz 2/1

- voorwoord
- kalender

blz 2/2

- kalender (verv)
- funeraire trip
- beschermingen
- centrum funeraire archeologie museum grafkunst

blz 2/3

- centrum funeraire archeologie (verv)

blz 2/4

- wij herdenken
- lidgeld
- lidkaart
- publikaties

Lode Baekelmansauditorium, Minderbroedersstraat 22, Antwerpen
Zaterdag 4 maart 1989, 10.30 u : rondleiding te Antwerpen
 "Schoonselhof", 84 ha park : wijsheid en rust, Krijgsbaan, Hoboken
Zondag 19 maart 1989, 10.30 u : rondleiding te Brugge "Centrale
 Begraafplaats", Kerkhofblommen de profundis
 Brugs Kerkhofstraat, Steenbrugge/Assebroek
Woensdag 22 maart 1989, 20 u : voordracht te Brugge
 Laatmiddeleeuwse grafschilderkunst in het kader van het recent
 archeologisch onderzoek te Brugge
 spreker : Hubert De Witte, stadsarcheoloog Brugge
 De Gekroonde Laars, Kredietbank, Steenstraat 38-40, Brugge
Zaterdag 8 april 1989, 10.30 u : rondleiding te Brussel/Elsene
 De laatste rustplaats van Tjil Uilenspiegel's vader,
 Boondaelse steenweg/Hogeschoollaan, Brussel/Elsene

FUNERAIRE TRIP

Op verzoek hernemen we de uitstap naar Parijs, op zaterdag 29 april
 e.k.. De comfortabele bus (met bar en toilet) vertrekt om 7 uur
 stipt vanuit de Epitaafzetel. Er is parkeergelegenheid op het voor-
 plein. Zij die met de trein naar Brussel komen, worden op 7.15 uur
 opgehaald aan het Brussels Zuidstation; afspraak aan café Primavera,
 in de Fonsnylaan dicht bij de uitgang van het station.

Programma: 11.00 - 12.00 u : bezoek aan begraafplaats van Montmartre
 12.00 - 13.30 u : lunch
 14.00 - 17.30 u : geleid bezoek aan Père Lachaise
 18.00 - 20.30 u : vrij
 omstreeks 24.00 uur : aankomst in Brussel.

Prijs : leden : 1.050,- Bef/niet-leden : 1.200,- Bef,
 alle vervoer, bezoeken en gidsen ingegrepen
 schrijf nu al in door overschrijving op ons rekeningnr.

BESCHERMINGEN

Martelaarsplein

In december 1988 hebben de projektontwikkelaars op de
 overlegkommissie van de stad Brussel beslist af te zien van de
 aanleg van een ondergrondse parking.
 Hierbij hebben zij duidelijk rekening gehouden met de door Epitaaf
 gemaakte bezwaren.

CENTRUM VOOR FUNERAIRE ARCHEOLOGIE

MUSEUM VOOR GRAFKUNST

Op een ogenblik dat het funeraire patrimonium bedreigd wordt maar
 dat er anderzijds op verschillende plaatsen in binnen- en buitenland
 een groeiende belangstelling is vast te stellen voor grafkunst en
 voor datgene wat er rechtstreeks of onrechtstreeks mee te maken
 heeft, zal Epitaaf starten met de uitbouw van een "Centrum voor
 Funeraire Archeologie", gekoppeld aan een "Museum voor Grafkunst".

Deze mogelijkheid is voor Epitaaf een uitdaging, die vanzelf-
 sprekend de aandacht niet mag afleiden van onze hoofdbekommernis :
 de studie en bescherming van begraafplaatsen en grafmonumenten. De
 uitbouw van dit geheel is geen doel op zich maar één van onze
 middelen. Centrum en museum worden gehuisvest in het atelier van
 wijlen Ernest Salu, grafbeeldhouwer.

Dit atelier is gelegen aan het O.L.Vrouwvoorplein, te Brussel-
 Laken, naast de hoofdingang van de begraafplaats van Laken,
 tegenover de neogotische O.L.Vrouwekerk (architect Joseph Poelaert).

In deze O.L.Vrouwekerk bevindt zich de crypte van onze overleden koningen, koninginnen en prinsen van België. Links van de kerk staat het graf van de Franse onbekende soldaat (ontwerp M. Desmaré) en het standbeeld van maarschalk Foch.

In het Salu-atelier hebben van 1872 tot 1983 grootvader, vader en zoon Ernest Salu hun beeldhouwwerken ontworpen en uitgevoerd en tevens een steenhoudersbedrijf geleid, dat vele grafmonumenten heeft vervaardigd voor Laken, en voor andere begraafplaatsen in binnen- en buitenland.

Het hybride gebouwencomplex weerspiegelt de verscheidene uitbreidingen van het werkhuis en is nog in zijn originele staat sinds het stilleggen van de bercepsactiviteiten van Ernest Salu III. In de expositieruimte, de wintertuin, het afgietselatelier en de andere werkplaatsen proeft men nog steeds de sfeer van toen.

Het atelier Salu is één van de laatste Brusselse kunstenaarsateliers uit de 19de eeuw (en het laatste van een 19de eeuwse grafbeeldhouwer). De gebouwen hebben een archeologische waarde.

In de loop van 1987, werd door Epitaaf bij de Koning Boudewijnstichting een projekt ingediend tot financiële steun voor het behoud van het atelier en de omvorming ervan tot zetel van Epitaaf met beperkte tentoonstellingsruimte.

Na het overlijden van E. Salu III op 18.09.1987, werd er door Epitaaf - en op verzoek van de familie Salu - in het voorjaar van 1988 een nieuw projekt ingediend bij de Koning Boudewijnstichting, tot verwerving van financiële steun met het oog op de renovatie van het atelier en aanhorigheden.

In het najaar van 1988 hebben de Epitaaf-bestuursleden samen met enkele vrijwilligers dringende werken uitgevoerd. Naast de aanzienlijke financiële steun die voor deze werkzaamheden aan de Koning Boudewijnstichting zijn gevraagd en toegezegd zullen ook andere bronnen van inkomsten moeten aangesproken worden om de

renovatie van het geheel volwaardig te maken in functie van de bestemming.

Dat het Museum voor Grafkunst een Europese primeur wordt is natuurlijk erg belangrijk.

Subsidiëring door gemeente, provincie en gemeenschapsoverheden zullen worden gevraagd. Eerste contacten werden reeds gelegd. Sponsoring en mecenaat moeten dit vervolledigen.

De fiskale aftrekbaarheid van giften via de Koning Boudewijnstichting (en dit vanaf de start van de konkrete werkzaamheden) is een belangrijk pluspunt.

Voor wat de begeleiding betreft van het projekt, zullen zich geen problemen voordoen, vermits verscheidene architecten en kunsthistorici - zelfs met ervaring op het gebied van restauraties - deel uitmaken van de raad van bestuur van Epitaaf.

Epitaaf is zich wel degelijk bewust van de moeilijkheden die de uitvoering van een dergelijk projekt kan meebrengen. Het werk zal in fases worden opgesplitst en uitgevoerd, op advies van onze architect. Dit maakt dat de werken haalbaar zijn, zodat er binnen afzienbare tijd een waardig onderdak zal ontstaan voor het roerend en onroerend patrimonium van de Salu-dynastie.

WIJ HERDENKEN

op 11 januari het heengaan van EDGARD TYTGAT, kunstschilder, grafikus, (Brussel 28.04.1879 - St Lambrechts Woluwe 11.01.1957)

De katalogus van zijn schilderijen en akwarellen bevat ruim 900 nummers. Oude begraafplaats van St-Lambrechts-Woluwe.

op 17 maart PAUL VAN OSTAYEN, dichter, schrijver (Antwerpen 22.02.1896 - Miavoye-Anthée 17.03.1928). Was alleszins de meest markante persoonlijkheid van het Vlaamse expressionisme.

Antwerpen, Schoonselhof, erepark.

op 31 maart JORIS MINNE, beeldhouwer, grafikus (Oostende 11.05.1897 - Antwerpen 31.03.1988). Vormde met de gebroeders Cantré, F.

Masereel en H. van Straten de befaamde groep "De Vijf" (1920-1924). Antwerpen, Schoonselhof, erepark (park R).

LIDGELD 1989

Het lidgeld voor 1989 bedraagt, net als vorig jaar, 450,- Bef. Indien u voor 1989 uw bijdrage nog niet betaald heeft, verzoeken u vriendelijk dit bedrag zo spoedig mogelijk te willen storten op onze rekening, nummer : 068-2039260-56.

LIDKAART

De nieuwe lidkaarten worden gedrukt en midden februari verstuurd.

PUBLIKATIES

Volgende week verschijnt de nieuwe Epitaaf-knipselkrant met alle krantenknipsels uit 1988 die aan onze activiteiten zijn gewijd. Te verkrijgen door storting van 139,- Bef op onze rekening.

De redactie streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, waarvoor ze echter niet aansprakelijk kan gesteld worden.

Redactie: Bert Bracke, Karel Roelants, Filip Tas, Martine Wynants
V.U.: Martine Wynants, O.-L.- Vrouwvoorplein 16 1020 Brussel